

Fapte și Opinii

Fapte și opinii

Informațiile pot fi referitoare la:

- **fapte** - împrejurări reale, acțiuni sau fenomene care se pot observa sau pot fi demonstrate obiectiv.

Ex: Afară plouă. / Bugetul ministerului a fost redus. / Domnul X a fost condamnat pentru furt.

- **opinii** - aprecieri sau interpretări ale faptelor, văzute prin prisma subiectivă a autorului.

Ex: Vremea e bună. / Bugetul ministerului este indecent de mic. / Domnul X este un hoț fără scrupule.

Libertatea de exprimare

Orice persoană are dreptul de a-și exprima opiniile (este **legitimă**). Opiniile sunt garantate de dreptul la liberă exprimare, fără de care nu există o societate democratică.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, având două componente: libertatea de exprimare a opiniei și accesul la informații, și este astfel garanția celorlalte drepturi.

Libertatea de exprimare

DE REȚINUT!

- Face distincția dintre **fapte** și judecăți de valoare (**opinii**), însă nu face distincția între adevărat și fals.
- Acoperă și informațiile și idei care offensează, șochează sau deranjează, incluzând și opiniile de acest fel.
- Exprimarea opiniilor trebuie să se încadreze în niște limite legale. Totuși, aceste limite sunt foarte restrânse. Discursul care incită la ură, violență sau discriminare are **interdicție totală** în public.
- Alte domenii de aplicare pentru care sunt prevăzute posibile limitări țin de pornografia infantilă, de protecția vieții private și a demnității umane.

Caracteristici fundamentale - Opinie

IMPORTANT!

Deși opiniile, mai ales cele care exprimă judecăți de valoare (bun/rău, corect/greșit, potrivit/nepotrivit) nu se cer neapărat justificate, au credibilitate mai mare opiniile care au la bază informații factuale și cele exprimate de persoane care cunosc domeniul asupra căruia se pronunță.

Opinia unei persoane pe o anumită temă este **pertinentă** și are valoare de model doar dacă persoana respectivă este competentă în domeniul despre care se pronunță.

Notorietatea nu înseamnă neapărat și autoritate.

Caracteristici fundamentale - Opinie

IMPORTANT!

- În mass-media, un jurnalist corect va prezenta întotdeauna publicului mijloacele prin care poate **demonstra** – și prin care publicul poate verifica, dacă dorește – faptele pe care le prezintă.
- Un comentator onest își va baza întotdeauna opinia și interpretarea pe **fapte** demonstrabile.
- Ambii vor menționa **sursa** informațiilor, făcându-și publicul partener la dezbateri, nu doar un asistent pasiv la o dezbateri pe care o privește din lipsă de ceva mai bun.

Fapte

Opinii

Împrejurări reale, acțiuni sau fenomene care pot fi observate sau verificate obiectiv

Pot fi demonstrate obiectiv, în baza unor probe

Obiective

Universale, apar la fel indiferent de cine le privește

Exprimate în termeni neutri

Cuvinte care ajută la identificarea lor: confirmă, dovedește, demonstrează etc.

Impresii, aprecieri sau interpretări asupra unui subiect

Nu pot fi verificate și demonstrate

Subiective, personale, putem fi sau nu de acord cu ele

Pot diferi de la persoană la persoană, de la grup la grup

Exprimate în termeni emoționali

Părerea mea, din punctul meu de vedere, a suspecta că etc.

Fapte și opinii - exercițiu

Sarcina de lucru: Vom face un exercițiu.
Pentru fiecare enunț veți vota opțiunea pe care o
considerați a fi adevărată dintre:
Fapt, Opinie sau Ambiguu.

Mult succes!

Programul de Educație Media

Centrul pentru Jurnalism Independent

educatiemedia@cji.ro

**CENTRUL PENTRU
JURNALISM
INDEPENDENT**